

บทที่ 4 ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง “กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต1” ผู้วิจัยขอเสนอข้อมูลกลุ่มตัวอย่างและผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต1 ซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถาม โดยมีรายละเอียดตามตาราง3-8 ดังนี้

ตาราง3 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	134	34.1
หญิง	259	65.9
รวม	393	100.0

จากตาราง3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต1 ที่ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 393 คน จำแนกตามเพศ เป็นเพศชาย จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 34.1 และเป็นเพศหญิง จำนวน 259 คน คิดเป็นร้อยละ 65.9

ตาราง4 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู จำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
ครูสอนศาสนา	202	51.4
ครูสอนสามัญ	191	48.6
รวม	393	100.0

จากตาราง4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต1 ที่ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 393 คน จำแนกตามตำแหน่ง เป็นครูสอนสายวิชาศาสนา จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 51.4 และครูสอนสายวิชาสามัญ จำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 48.6

ตาราง5 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

ประสบการณ์ในการสอน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5 ปี	238	60.6
5ปี-10ปี	82	20.9
มากกว่า 10 ปี	72	18.3
ไม่ตอบ	1	.3
รวม	393	100.0

จากตาราง5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต1 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอนมากที่สุด คือ ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 238 คน คิดเป็นร้อยละ 60.6 และรองลงมา 5ปี-10ปี จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 20.9 และมากกว่า 10 ปี จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 18.3 และมีผู้ไม่ตอบ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ .3

ตาราง6 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู จำแนกตามวุฒิการศึกษาศาสนา

วุฒิการศึกษาศาสนา	จำนวน	ร้อยละ
ษะนาวิทย์	190	48.3
อนุปริญญาตรี	19	4.8
ปริญญาตรี	165	41.9
อนุปริญญาโท	10	2.5
ไม่ตอบ	9	2.3
รวม	393	100.0

จากตาราง6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตพื้นที่ การศึกษายะลา เขต1 จำแนกตามวุฒิการศึกษาศาสนา ซึ่งมีวุฒิการศึกษาระดับษะนาวิทย์มากที่สุด จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 48.3 รองลงมาระดับปริญญาตรี จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 41.9 อนุปริญญาตรี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.8 และระดับอนุปริญญาโท จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 ตามลำดับ และมีผู้ไม่ตอบ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3

ตาราง7 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู จำแนกตามวุฒิการศึกษาสามัญ

วุฒิการศึกษาสามัญ	จำนวน	ร้อยละ
มัธยมศึกษาตอนปลาย ม.6	88	22.4
อนุปริญญาตรี	16	4.1
ปริญญาตรี	270	68.7
อนุปริญญาโท	8	2.0
ปริญญาโท	4	1.0
ไม่ตอบ	7	1.8
รวม	393	100.0

จากตาราง7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตพื้นที่ การศึกษายะลา เขต1 จำแนกตามวุฒิการศึกษาสามัญ ซึ่งมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 270 คน คิดเป็นร้อยละ 68.7 รองลงมาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) จำนวน 88 คน คิดเป็น ร้อยละ 22.4 อนุปริญญาตรี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.1 และระดับอนุปริญญาโท จำนวน 8 คน

คิดเป็นร้อยละ 2.0 ระดับปริญญาโท จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 ตามลำดับ และมีผู้ไม่ตอบ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.8

ตาราง 8 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
กลาง	129	32.8
ใหญ่	264	67.2
รวม	393	100.0

จากตาราง 8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตพื้นที่ การศึกษายะลา เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน เป็นโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 32.8 และขนาดใหญ่ จำนวน 264 คน คิดเป็นร้อยละ 67.2

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งจะนำเสนอตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม อิสลามแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 1 ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ฝ่ายกิจกรรมหรือเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนและครูผู้สอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งได้จากแบบสอบถาม เกี่ยวกับระดับ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลาม เขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 1 ตามความเห็นของครู ซึ่งสามารถแบ่งเป็นด้าน 6 ด้าน ดังนี้

1.1.1 ด้านความเกรงกลัวต่ออัลลอฮ์

ระดับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามด้านความเกรงกลัวต่ออัลลอฮ์ แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต1 ตามความคิดเห็นของครู ดังตาราง9

ตาราง9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาด้านความเกรงกลัวต่ออัลลอฮ์ ตามความคิดเห็นของครู

รูปแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านความเกรงกลัวต่ออัลลอฮ์	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับการปลูกฝัง
กิจกรรมละหมาดกียามุลลัยต์	2.83	1.06	มาก
กิจกรรมศาลาเกาะฮุ้ดถูกรอาน	3.01	.95	มาก
กิจกรรมบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับ			
ความประเสริฐของเดือนรอมฎอน	3.26	.75	มาก
กิจกรรมเช้คละหมาดญะมาอะฮ์	3.22	.91	มาก
กิจกรรมพี่เดือนน้อง/เพื่อนเดือนเพื่อน	2.96	.89	มาก
กิจกรรมอิดิลอัฎฮาสัมพันธ์	2.91	.97	มาก
กิจกรรมถือศีลอดและละศีลอดร่วมกัน	3.13	.94	มาก
กิจกรรมบรรยายเสริมความรู้เกี่ยวกับ			
ความสำคัญและความประเสริฐของ			
การเกรงกลัวต่ออัลลอฮ์	3.25	.80	มาก
รวม	3.07	.91	มาก

จากตาราง9 ครูมีความเห็นว่าการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาด้านความเกรงกลัวต่ออัลลอฮ์โดยภาพรวมมีการปลูกฝังอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้อมีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาด้านความเกรงกลัวต่ออัลลอฮ์ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ กิจกรรมบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับความประเสริฐของเดือนรอมฎอน ($\bar{X} = 3.26$, S.D. = .75) กิจกรรมบรรยายเสริมความรู้เกี่ยวกับความสำคัญและความประเสริฐของการเกรงกลัวต่ออัลลอฮ์ ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = .80) กิจกรรม

เช้คละหามาอะฮุ ($\bar{X} = 3.22$, S.D. = .91) กิจกรรมถือศีลอดและละศีลอดร่วมกัน ($\bar{X} = 3.13$, S.D. = .94) กิจกรรมฮาลาเกาะฮุอัลกุรอาน ($\bar{X} = 3.01$, S.D. = .95) กิจกรรมพี่เตือนน้อง/เพื่อนเตือนเพื่อน ($\bar{X} = 2.96$, S.D. = .89) กิจกรรมอิคิลอิฎฮาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 2.91$, S.D. = .97) และกิจกรรมละหมาดกียามุลลัยล์ ($\bar{X} = 2.83$, S.D. = 1.06) ตามลำดับ

1.1.2 ด้านความอดทน

ระดับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามด้านความอดทนแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต1 ตามความคิดเห็นของครู ดังตาราง10

ตาราง10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนระดับมัศึกษาด้านความอดทน ตามความคิดเห็นของครู

รูปแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านความอดทน	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับการปลูกฝัง
กิจกรรมละหมาดกียามุลลัยล์	2.87	1.03	มาก
กิจกรรมเสริมสร้างความเข้าใจในการอยู่ร่วมกัน	3.05	.77	มาก
กิจกรรมถือศีลอดและละศีลอดร่วมกัน	3.19	.89	มาก
กิจกรรมเช้คละหามาอะฮุ	3.19	.90	มาก
กิจกรรมพี่เตือนน้อง/เพื่อนเตือนเพื่อน	2.93	.82	มาก
กิจกรรมค่ายอบรมคุณธรรมจริยธรรม	2.95	.81	มาก
กิจกรรมอบรมด้านภัยสิ่งเสพติด	3.08	.79	มาก
กิจกรรมบรรยายเสริมความรู้เกี่ยวกับความสำคัญและความประเสริฐของการอดทน	3.03	.82	มาก
รวม	3.04	.85	มาก

จากตาราง10 ครูมีความเห็นว่าการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาด้านความอดทน โดยภาพรวมมีการปลูกฝังอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้อมีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามด้านความอดทนแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ กิจกรรมถือศีลอดและละศีลอดร่วมกัน ($\bar{X} = 3.19$, S.D. = .89) กิจกรรมเช้คละหมาดญะมาอะฮ์ ($\bar{X} = 3.19$, S.D. = .90) กิจกรรมอบรมด้านภัยสิ่งเสพติด ($\bar{X} = 3.08$, S.D. = .79) กิจกรรมเสริมสร้างความเข้าใจในการอยู่ร่วมกัน ($\bar{X} = 3.05$, S.D. = .77) กิจกรรมบรรยายเสริมความรู้เกี่ยวกับความสำคัญและความประเสริฐของการอดทน ($\bar{X} = 3.03$, S.D. = .82) กิจกรรมค่ายอบรมคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 2.95$, S.D. = .81) กิจกรรมพี่เตือนน้อง/เพื่อนเตือนเพื่อน ($\bar{X} = 2.93$, S.D. = .82) และกิจกรรมละหมาดกียามุลลัยล์ ($\bar{X} = 2.87$, S.D. = 1.03) ตามลำดับ

1.1.3 ด้านการให้อภัย

ระดับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามด้านการให้อภัยแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต1 ตามความคิดเห็นของครู ดังตาราง11

ตาราง11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาด้านการให้อภัย ตามความคิดเห็นของครู

รูปแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการให้อภัย	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับการ ปลูกฝัง
กิจกรรมละหมาดกียามุลลัยล์	2.89	1.02	มาก
กิจกรรมบรรยายเสริมความรู้เกี่ยวกับ ความสำคัญและความประเสริฐ ของการให้อภัย	3.05	.80	มาก
กิจกรรมกีฬาสี่สัมพันธ์	3.35	.74	มาก
กิจกรรมอิดิลอัฎฮาสัมพันธ์	2.98	.99	มาก
กิจกรรมพี่เตือนน้อง/เพื่อนเตือนเพื่อน	2.95	.86	มาก
กิจกรรมถือศีลอดและละศีลอดร่วมกัน	3.05	.87	มาก
กิจกรรมอ้อลาอาลัย	3.15	.90	มาก

ตาราง11 (ต่อ) ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาด้านการให้อภัย ตามความคิดเห็นของครู

รูปแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการให้อภัย	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับการ ปลูกฝัง
กิจกรรมเอ๊ะติกาฟ 10 วันสุดท้ายเดือน รวมก่อน	2.99	1.80	มาก
รวม	3.05	.91	มาก

จากตาราง11 ครูมีความเห็นว่าการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาด้านความการให้อภัยโดยภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้อมีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามด้านการให้อภัยแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ กิจกรรมกีฬาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.35$, S.D. = .74) กิจกรรมอ้อลาอาลัย ($\bar{X} = 3.15$, S.D. = .90) กิจกรรมบรรยายเสริมความรู้เกี่ยวกับความสำคัญและความประเสริฐของการให้อภัย ($\bar{X} = 3.05$, S.D. = .80) กิจกรรมถือศีลอดและละศีลอดร่วมกัน ($\bar{X} = 3.05$, S.D. = .87) กิจกรรมเอ๊ะติกาฟ 10 วันสุดท้ายเดือนรวมก่อน ($\bar{X} = 2.99$, S.D. = 1.80) กิจกรรมอิดิลอฎฮาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 2.98$, S.D. = .99) กิจกรรมพี่เดือนน้อง/เพื่อนเดือนเพื่อน ($\bar{X} = 2.95$, S.D. = .86) และกิจกรรมละหมาดกีลามุลลัยต์ ($\bar{X} = 2.89$, S.D. = 1.02) ตามลำดับ

1.1.4 ด้านความบริสุทธิ์ใจ

ระดับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามด้านความบริสุทธิ์ใจแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต1 ตามความคิดเห็นของครู ดังตาราง12

ตาราง12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาด้านความบริสุทธิ์ใจ ตามความคิดเห็นของครู

รูปแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านความบริสุทธิ์ใจ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับการปลูกฝัง
กิจกรรมละหมาดกียามุลลัยต์	2.94	1.07	มาก
กิจกรรมศาลาเกาะฮัจญ์อัครอาน	3.05	.92	มาก
กิจกรรมบรรยายเสริมความรู้เกี่ยวกับ ความสำคัญและความประเสริฐ ของความบริสุทธิ์ใจ	3.13	.79	มาก
กิจกรรมเช้คละหมาดญะมาอะฮ์	3.11	.87	มาก
กิจกรรมพี่เดือนน้อง/เพื่อนเดือนเพื่อน	2.88	.83	มาก
กิจกรรมอิดิลอฎุฮาสัมพันธ์	2.93	.96	มาก
กิจกรรมถือศีลอดและละศีลอดร่วมกัน	3.10	.92	มาก
กิจกรรมพัฒนาโรงเรียนประจำเดือน	3.08	.89	มาก
กิจกรรมกลุ่มศึกษาอิสลาม (ศาลาเกาะฮัจญ์)	2.91	.99	มาก
รวม	3.01	.92	มาก

จากตาราง12 ครูมีความเห็นว่าการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาด้านความบริสุทธิ์ใจโดยภาพรวมมีการปลูกฝังอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้อมีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามด้านความบริสุทธิ์ใจ แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ กิจกรรมบรรยายเสริมความรู้เกี่ยวกับความสำคัญและความประเสริฐของความบริสุทธิ์ใจ ($\bar{X} = 3.13$, S.D. = .79) กิจกรรมเช้คละหมาดญะมาอะฮ์ ($\bar{X} = 3.11$, S.D. = .87) กิจกรรมถือศีลอดและละศีลอดร่วมกัน ($\bar{X} = 3.10$, S.D. = .92) กิจกรรมพัฒนาโรงเรียนประจำเดือน ($\bar{X} = 3.08$, S.D. = .89) กิจกรรมศาลาเกาะฮัจญ์อัครอาน ($\bar{X} = 3.05$, S.D. = .92) กิจกรรมละหมาดกียามุลลัยต์ ($\bar{X} = 2.94$, S.D. = 1.07) กิจกรรมอิดิลอฎุฮาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 2.93$, S.D. = .96) กิจกรรมกลุ่มศึกษาอิสลาม (ศาลาเกาะฮัจญ์) ($\bar{X} = 2.91$, S.D. = .99)และกิจกรรมพี่เดือนน้อง/เพื่อนเดือนเพื่อน ($\bar{X} = 2.88$, S.D. = .83) ตามลำดับ

1.1.5 ด้านความซื่อสัตย์สุจริต

ระดับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามด้านความซื่อสัตย์สุจริต แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตพื้นที่การศึกษาเขต1 ตามความคิดเห็นของครู ดังตาราง13

ตาราง13 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนระดับมัศึกษาด้านความซื่อสัตย์สุจริต ตามความคิดเห็นของครู

รูปแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านความซื่อสัตย์สุจริต	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับการปลูกฝัง
กิจกรรมละหมาดกียามุลลัยต์	2.90	1.08	มาก
กิจกรรมเช้คละหมาดญะมาอะฮ์	3.06	.96	มาก
กิจกรรมถือศีลอดและละศีลอดร่วมกัน	3.09	.88	มาก
กิจกรรมอบรมคุณธรรมจริยธรรม	3.12	.80	มาก
กิจกรรมที่เดือนน้อง/เพื่อนเดือนเพื่อน	2.90	.84	มาก
กิจกรรมส่งเสริมการไม่ทุจริตในห้องสอบ	3.02	.91	มาก
กิจกรรมค่ายต้านภัยสิ่งเสพติดสำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง	2.98	.86	มาก
กิจกรรมโรงเรียนสีขาว	3.02	.91	มาก
กิจกรรมบรรยายเสริมความรู้เกี่ยวกับความสำคัญและความประเสริฐของการให้อภัย	3.08	.80	มาก
รวม	3.02	.89	มาก

จากตาราง13 ครูมีความเห็นว่าการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาด้านความซื่อสัตย์สุจริตโดยภาพรวมมีการปลูกฝังอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้อมีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามด้านความซื่อสัตย์สุจริต แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ กิจกรรมอบรมคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 3.12$, S.D. = .80) กิจกรรมถือศีลอดและละศีลอดร่วมกัน ($\bar{X} = 3.09$, S.D. = .88) กิจกรรมบรรยาย

เสริมความรู้เกี่ยวกับความสำคัญและความประเสริฐของการให้อภัย ($\bar{X} = 3.08$, S.D. = .80) กิจกรรม
 เชื้อละหมาดญะมาอะฮ์ ($\bar{X} = 3.06$, S.D. = .96) กิจกรรมโรงเรียนสีขาว ($\bar{X} = 3.02$, S.D. = .91) กิจกรรม
 ส่งเสริมการไม่ทุจริตในห้องสอบ ($\bar{X} = 3.02$, S.D. = .89) กิจกรรมค่ายต้านภัยสิ่งเสพติดสำหรับนักเรียน
 กลุ่มเสี่ยง ($\bar{X} = 2.98$, S.D. = .86) กิจกรรมพี่เตือนน้อง/เพื่อนเตือนเพื่อน ($\bar{X} = 2.90$, S.D. = .84) และ
 กิจกรรมละหมาดกียามุลลัยต์ ($\bar{X} = 2.90$, S.D. = 1.08) ตามลำดับ

1.1.6 ด้านความยุติธรรม

ระดับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามด้านความยุติธรรม แก่นักเรียน
 ระดับมัธยมศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต1 ตามความ
 คิดเห็นของครู ดังตาราง14

ตาราง14 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียน
 ระดับมัธยมศึกษาด้านความยุติธรรม ตามความคิดเห็นของครู

รูปแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับการ ปลูกฝัง
กิจกรรมละหมาดกียามุลลัยต์	2.92	1.03	มาก
กิจกรรมอบรมคุณธรรมจริยธรรม	3.05	.74	มาก
กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย	3.15	.79	มาก
กิจกรรมส่งเสริมการเรียน/มอบทุน การศึกษา	3.19	.77	มาก
กิจกรรมพี่เตือนน้อง/เพื่อนเตือนเพื่อน	3.01	1.31	มาก
กิจกรรมมอบรางวัลนักเรียนดีเด่น	3.20	.74	มาก
กิจกรรมประกาศผลการเรียน	3.26	.72	มาก
กิจกรรมบรรยายเสริมความรู้เกี่ยวกับ ความสำคัญและความประเสริฐ ของความยุติธรรม	3.13	.86	มาก
รวม	3.11	.87	มาก

จากตาราง 14 ครุมีความเห็นว่าการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาด้านความยุติธรรม โดยภาพรวมมีการปลูกฝังอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้อมีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามด้านความยุติธรรม แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ กิจกรรมประกาศผลการเรียน ($\bar{X} = 3.26$, S.D. = .72) กิจกรรมมอบรางวัลนักเรียนดีเด่น ($\bar{X} = 3.20$, S.D. = .74) กิจกรรมส่งเสริมการเรียน/มอบทุนการศึกษา ($\bar{X} = 3.19$, S.D. = .77) กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย ($\bar{X} = 3.15$, S.D. = .79) กิจกรรมบรรยายเสริมความรู้เกี่ยวกับความสำคัญและความประเสริฐของความยุติธรรม ($\bar{X} = 3.13$, S.D. = .86) กิจกรรมอบรมคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 3.05$, S.D. = .74) กิจกรรมพี่เตือนน้อง/เพื่อนเตือนเพื่อน ($\bar{X} = 3.01$, S.D. = 1.31) และกิจกรรมละหมาดกียามุลลัยล์ ($\bar{X} = 2.92$, S.D. = 1.03) ตามลำดับ

1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับนโยบายของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 1 ที่มีผลต่อการกำหนดรูปแบบกิจกรรมและดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามตามความเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ดังนี้

ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม ผู้บริหารส่วนใหญ่มีหลักการในการจัดรูปแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยนำหลักธรรมศาสนาอิสลามมากำหนดขอบเขตของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ได้มากที่สุด สนับสนุนและส่งเสริมบุคลากรทุกฝ่ายให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมในด้านต่างๆ อย่างทั่วถึง พร้อมทั้งให้มีระบบการวัดและประเมินผลที่ชัดเจน ดังที่ผู้บริหารท่านหนึ่งได้กล่าวไว้ว่า

“เรามีหลักการในการทำงานเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนี้ โดยนำหลักธรรมศาสนาอิสลามมากำหนดการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ได้มากที่สุด และให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมในด้านต่างๆ อย่างทั่วถึง 100 เปอร์เซ็นต์ พร้อมทั้งให้มีระบบการวัดและประเมินผลที่ชัดเจน”

ทั้งนี้ได้คำนึงถึงกิจกรรมที่ตรงตามแบบฉบับของท่านนบี ﷺ และสอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตรของโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและปฏิบัติด้วยความบริสุทธิ์ใจ อันจะเป็นประโยชน์แก่นักเรียนในการนำไปปฏิบัติใช้ในชีวิตประจำวัน (โลกดุนยา) และมิผลในโลกอาคิเราะฮฺ ดังที่ผู้บริหารท่านหนึ่งกล่าวไว้ว่า

“สิ่งที่ค่านึงมากที่สุดในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนี้ คือ สิ่งที่นักเรียนจะได้รับและนำไปใช้ประโยชน์ทั้งโลกนี้และโลกหน้า และค่านึงถึงการปฏิบัติของนักเรียนที่ทำอย่างต่อเนื่องและทำด้วยความบริสุทธิ์ใจ”

สำหรับการมอบหมายงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแก่นุคลากรเพื่อดำเนินการ ผู้บริหารมีแนวในการปฏิบัติที่แตกต่างกัน ซึ่งพิจารณาตามความเหมาะสมของความรู้ ความพร้อมและความสามารถของบุคลากร มีบางโรงเรียนมอบให้ฝ่ายกิจกรรมพิเศษ ซึ่งเป็นงานของกิจการนักเรียน บางโรงเรียนมอบให้ฝ่ายวิชาการ บางโรงเรียนมอบให้ฝ่ายพัฒนาบุคลากรนักเรียน บางโรงเรียนมอบให้ฝ่ายปกครอง และบางโรงเรียนมอบให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบฝ่ายกิจกรรม อย่างไรก็ตามวิธีการมอบหมายนั้น ผู้บริหารส่วนใหญ่มีวิธีการที่คล้ายคลึงกัน คือ จัดประชุมบุคลากรให้ร่วมแสดงความคิดเห็น ในการเสนอแนวทาง และคัดเลือกทีมงานเพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงาน ดำเนินงานตามแผนและติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน ดังที่ผู้บริหารท่านหนึ่งได้กล่าวว่า

“ฉันจะเรียกประชุมบุคลากรให้ร่วมแสดงความคิดเห็น ในการเสนอแนวทาง และคัดเลือกทีมงานเพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงาน ดำเนินงานตามแผนและติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน”

1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับรูปแบบกิจกรรมหรือลักษณะกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต1 ตามความเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและฝ่ายกิจกรรมหรือเจ้าหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งสามารถสรุปเป็นด้าน ทั้ง 6 ด้าน ดังนี้

1.3.1 ด้านความเกรงกลัวต่ออัลลอฮ์

รูปแบบหรือลักษณะกิจกรรมที่ได้ดำเนินการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม ด้านความเกรงกลัวต่ออัลลอฮ์ ตามความเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและฝ่ายกิจกรรมหรือเจ้าหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีดังนี้

- 1.3.1.1 กิจกรรมศาลาเกาะสุ (กลุ่มศึกษาอิสลาม)
- 1.3.1.2 กิจกรรมละหมาดกียามุลลัยลุลญะมาอะฮฺ (ร่วมกัน)
- 1.3.1.3 กิจกรรมถือศีลอดคร่อม เดือนละ1-2 ครั้ง
- 1.3.1.4 กิจกรรมรอมฎอนสัมพันธ์
- 1.3.1.5 กิจกรรมอิคิลาฮฺสัมพันธ์
- 1.3.1.6 ระบบกิริออาติย
- 1.3.1.7 ค่าขอบรมจริยธรรมอิสลาม
- 1.3.1.8 กิจกรรมการจัดนิทรรศการ
- 1.3.1.9 กิจกรรมการแสดงละคร
- 1.3.1.10 กิจกรรมการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับความประเสริฐของ

เดือนรอมฎอน

- 1.3.1.11 กิจกรรมบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับความประเสริฐของการ

เกรงกลัวต่ออัลลอฮฺ

- 1.3.1.12 กิจกรรมศาลาเกาะสุอัลกุรอาน
- 1.3.1.13 กิจกรรมพี่เตือนน้อง/เพื่อนเตือนเพื่อน
- 1.3.1.14 กิจกรรมต้อนรับปีใหม่อิสลาม
- 1.3.1.15 กิจกรรมอิคิลาฟตรีษสัมพันธ์
- 1.3.1.16 กิจกรรมสู่มักเรียนรายสัปดาห์
- 1.3.1.17 กิจกรรมสายใยรัก

1.3.2 ด้านความอดทน

รูปแบบหรือลักษณะกิจกรรมที่ได้ดำเนินการในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม ด้านความอดทน ตามความเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและฝ่ายกิจกรรมหรือเจ้าหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีดังนี้

- 1.3.2.1 กิจกรรมศาลาเกาะสุ (กลุ่มศึกษาอิสลาม)
- 1.3.2.2 กิจกรรมละหมาดกียามุลลัยลุลญะมาอะฮฺ (ร่วมกัน)
- 1.3.2.3 กิจกรรมถือศีลอดคร่อม เดือนละ1-2 ครั้ง
- 1.3.2.4 กิจกรรมกีฬาสัมพันธ์

- 1.3.2.5 กิจกรรมอิดิลล์อาสาสมัคร
- 1.3.2.6 กิจกรรมละหมาดสุนัตเราะวาติบ
- 1.3.2.7 ค่าตอบแทนจริยธรรมอิสลาม
- 1.3.2.8 กิจกรรมการพัฒนามัสยิดและสถานที่สาธารณประโยชน์
- 1.3.2.9 กิจกรรมอบรมด้านกัยยาเสฟติค
- 1.3.2.10 กิจกรรมเสริมสร้างความเข้าใจในการอยู่ร่วมกัน
- 1.3.2.11 บรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับความประเสริฐของการอดทน
- 1.3.2.12 ค่ายเส้นทางนำแห่งศรัทธาชน (มุก็อยยัมตัรบะวีย)

1.3.3 ด้านการให้อภัย

รูปแบบหรือลักษณะกิจกรรมที่ได้ดำเนินการในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม ด้านการให้อภัย ตามความเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและฝ่ายกิจกรรมหรือเจ้าหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีดังนี้

- 1.3.3.1 กิจกรรมฮาลาเกาะฮุ (กลุ่มศึกษาอิสลาม)
- 1.3.3.2 กิจกรรมละหมาดกียามุลลัยตุญะมาอะฮุ (ร่วมกัน)
- 1.3.3.3 กิจกรรมถือศีลอดร่วม เดือนละ1-2 ครั้ง
- 1.3.3.4 กิจกรรมกีฟาตีสัมพันธ์
- 1.3.3.5 กิจกรรมอิดิลล์อาสาสมัคร
- 1.3.3.6 กิจกรรมเปิดใจสารภาพผิด
- 1.3.3.7 ค่าตอบแทนจริยธรรมอิสลาม
- 1.3.3.8 กิจกรรมมาอัฟซึ่งกันและกัน ในช่วงเวลาที่เหมาะสม เช่น ก่อนอีด
- 1.3.3.9 กิจกรรมปัจฉิมนิเทศ
- 1.3.3.10 กิจกรรมคืนสู่เหย้า
- 1.3.3.11 บรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับความประเสริฐของการให้อภัย
- 1.3.3.12 กิจกรรมอ้อลาอาลัย
- 1.3.3.13 กิจกรรมพี่เตือนน้อง/เพื่อนเตือนเพื่อน
- 1.3.3.14 กิจกรรมอิดิลกาฟ 10 วันสุดท้ายเดือนรอมฎอน

1.3.3.15 ค่ายเส้นทางนำแห่งศรัทธาชน (มุค็อยยัมด็รยะวีย)

1.3.3.16 กิจกรรมสัปดาห์อุคูวะฮ์

1.3.4 ด้านความบริสุทธิ์ใจ

รูปแบบหรือลักษณะกิจกรรมที่ได้ดำเนินการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม ด้านความบริสุทธิ์ใจ ตามความเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและฝ่ายกิจกรรมหรือเจ้าหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีดังนี้

1.3.4.1 กิจกรรมฮาลาเกาะฮ์ (กลุ่มศึกษาอิสลาม)

1.3.4.2 กิจกรรมละหมาดกียามุลลัยลุลญะมาอะฮ์ (ร่วมกัน)

1.3.4.3 กิจกรรมถือศีลอดร่วม เดือนละ1-2 ครั้ง

1.3.4.4 กิจกรรมรอมฎอนสัมพันธ์

1.3.4.5 กิจกรรมอิดิลอฎฮาสัมพันธ์

1.3.4.6 กิจกรรมฮาลาเกาะฮ์อัลกุรอาน

1.3.4.7 ค่ายอบรมจริยธรรมอิสลาม

1.3.4.8 กิจกรรมพัฒนาโรงเรียนประจำเดือน

1.3.4.9 กิจกรรมละหมาดญะมาอะฮ์ (ร่วมกัน)

1.3.4.10 กิจกรรมพี่เตือนน้อง/เพื่อนเตือนเพื่อน

1.3.4.11 บรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับความประเสริฐของความบริสุทธิ์ใจ

1.3.4.12 กิจกรรมสัปดาห์อุคูวะฮ์

1.3.4.13 กิจกรรมพี่เตือนน้อง/เพื่อนเตือนเพื่อน

1.3.4.14 ค่ายเส้นทางนำแห่งศรัทธาชน (มุค็อยยัมด็รยะวีย)

1.3.5 ด้านความซื่อสัตย์สุจริต

รูปแบบหรือลักษณะกิจกรรมที่ได้ดำเนินการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ตามความเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและฝ่ายกิจกรรมหรือเจ้าหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีดังนี้

- 1.3.5.1 กิจกรรมฮาลาเกาะฮุ (กลุ่มศึกษาอิสลาม)
- 1.3.5.2 กิจกรรมละหมาดกียามุลลัยลุลญะมาอะฮุ (ร่วมกัน)
- 1.3.5.3 กิจกรรมถือศีลอดคร่อม เดือนละ1-2 ครั้ง
- 1.3.5.4 กิจกรรมรอมฎอนสัมพันธ์
- 1.3.5.5 กิจกรรมธนาคารหอพัก
- 1.3.5.6 กิจกรรมส่งเสริมการไม่ทุจริตในห้องสอบ
- 1.3.5.7 ค่าตอบแทนจริยธรรมอิสลาม
- 1.3.5.8 กิจกรรมโรงเรียนสีขาว
- 1.3.5.9 กิจกรรมละหมาดญะมาอะฮุ (ร่วมกัน)
- 1.3.5.10 กิจกรรมพี่เตือนน้อง/เพื่อนเตือนเพื่อน
- 1.3.5.11 บรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับความประเสริฐของความซื่อสัตย์สุจริต
- 1.3.5.12 ค่ายต้านภัยสิ่งเสพติดสำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
- 1.3.5.13 กิจกรรมพี่เตือนน้อง/เพื่อนเตือนเพื่อน
- 1.3.5.14 กิจกรรมทำดีได้ดี
- 1.3.5.15 กิจกรรมของหายได้คืน/ของหายพบเจ้าของ
- 1.3.5.16 กิจกรรมการออมทรัพย์ในห้องเรียน

1.3.6 ด้านความยุติธรรม

รูปแบบหรือลักษณะกิจกรรมที่ได้ดำเนินการในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม ด้านความยุติธรรม ตามความเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและฝ่ายกิจกรรมหรือเจ้าหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีดังนี้

- 1.3.6.1 กิจกรรมฮาลาเกาะฮุ (กลุ่มศึกษาอิสลาม)
- 1.3.6.2 กิจกรรมละหมาดกียามุลลัยลุลญะมาอะฮุ (ร่วมกัน)
- 1.3.6.3 กิจกรรมถือศีลอดคร่อม เดือนละ1-2 ครั้ง
- 1.3.6.4 กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย/เลือกตั้งสภานักเรียน
- 1.3.6.5 กิจกรรมเลือกหัวหน้าห้องและหัวหน้าหอพัก
- 1.3.6.6 กิจกรรมส่งเสริมการเรียน/มอบทุนการศึกษา
- 1.3.6.7 กิจกรรมประกาศผลสอบ

- 1.3.6.8 กิจกรรมมอบรางวัลนักเรียนดีเด่น
- 1.3.6.9 กิจกรรมละหมาดญะมาอะฮ์ (ร่วมกัน)
- 1.3.6.10 กิจกรรมพี่เตือนน้อง/เพื่อนเตือนเพื่อน
- 1.3.6.11 บรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับความประเสริฐของความยุติธรรม
- 1.3.6.12 กิจกรรมพี่เตือนน้อง/เพื่อนเตือนเพื่อน
- 1.3.6.13 ค่าอบรมจริยธรรมอิสลาม

2. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต1

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งได้จากแบบสอบถาม เกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต1 ดังนี้

2.1.1 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต1 ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านความเกรงกลัวต่ออัลลอฮ์ ด้านความอดทน ด้านการให้อภัย ด้านความบริสุทธิ์ใจ ด้านความซื่อสัตย์สุจริตและด้านความยุติธรรม ตามความคิดเห็นของครูสามารถสรุปเป็นประเด็นต่างๆ ดังตาราง18-22 ต่อไปนี้

2.1.1.1 ด้านการบริหารจัดการ

ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต1 ด้านการบริหารจัดการ ตามความคิดเห็นของครู ดังตาราง15

ตาราง15 รายละเอียดของปัญหาและอุปสรรคและจำนวนครูผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการบริหารจัดการ

รายละเอียดของปัญหาและอุปสรรค	จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น/คน
1. ผู้บริหารไม่ให้การสนับสนุนและไม่เล็งเห็นถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรม	2
2. ระบบและโครงสร้างของการบริหารไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรม	1
3. ไม่มีการติดตามผล	1
4. ผู้บริหารไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร	3
5. เวลาสำหรับจัดกิจกรรมมีน้อยและไม่เพียงพอ	42
6. งบประมาณสำหรับจัดกิจกรรมไม่เพียงพอ/ไม่มี	23
7. ไม่มีสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับจัดกิจกรรม	10
8. กิจกรรมขาดความต่อเนื่อง	2
9. อุปกรณ์สำหรับทำกิจกรรมไม่เพียงพอ	2
10. ประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง	1

จากตาราง15 แสดงถึงปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านการบริหารจัดการ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยตามจำนวนของครูที่แสดงความคิดเห็น คือ ปัญหาในเรื่องของเวลาสำหรับการจัดกิจกรรม ซึ่งมีน้อยและไม่เพียงพอ จำนวน 42 คน งบประมาณในการจัดกิจกรรมมีไม่เพียงพอ/ไม่มี จำนวน 23 คน ไม่มีสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับการจัดกิจกรรม จำนวน 10 คน ผู้บริหารไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร ผู้บริหารไม่ให้การสนับสนุนและไม่เล็งเห็นถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรม กิจกรรมขาดความต่อเนื่อง อุปกรณ์สำหรับทำกิจกรรมไม่เพียงพอ จำนวน 2 คน ระบบและโครงสร้างของการบริหารไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรม ไม่มีการติดตามผล และประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง จำนวน 1 คน ตามลำดับ

2.1.1.2 ด้านบุคลากรผู้ให้การอบรม

ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต1 ด้านบุคลากรผู้ให้การอบรมตามความคิดเห็นของครู ดังตาราง16

ตาราง16 รายละเอียดของปัญหาและอุปสรรคและจำนวนครูผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านบุคลากร
ผู้ให้การอบรม

รายละเอียดของปัญหาและอุปสรรค	จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น/คน
1. บุคลากรไม่ให้ความร่วมมือและเสียสละเท่าที่ควร	3
2. บุคลากรมีภารกิจต้องรับผิดชอบมากเกินไป	1
3. บุคลากรขาดความรับผิดชอบและไม่มีระเบียบวินัย	4
4. บุคลากรขาดความรู้ และประสบการณ์ด้านการอบรม	6
5. ขาดบุคลากรที่เพียงพอสำหรับดำเนินการ	3
6. บุคลากรดูแลไม่ทั่วถึง	1
7. บุคลากรไม่พร้อมที่จะที่จะจัดกิจกรรม	2
8. บุคลากรไม่มีจิตวิทยาในการนำเสนอ	2

ตาราง16 แสดงถึงปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านบุคลากรผู้ให้การอบรม โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยตามจำนวนของครูที่แสดงความคิดเห็น คือ บุคลากรขาดความรู้ และประสบการณ์ด้านการอบรม จำนวน 6 คน บุคลากรขาดความรับผิดชอบและไม่มีระเบียบวินัย จำนวน 4 คน บุคลากรไม่ให้ความร่วมมือและเสียสละเท่าที่ควรและขาดบุคลากรที่เพียงพอสำหรับดำเนินการ จำนวน 3 คน บุคลากรไม่พร้อมที่จะที่จะจัดกิจกรรมและบุคลากรไม่มีจิตวิทยาในการนำเสนอ จำนวน 2 คน บุคลากรมีภารกิจต้องรับผิดชอบมากเกินไปและบุคลากรดูแลไม่ทั่วถึง จำนวน 1 คน ตามลำดับ

2.1.1.3 ด้านนักเรียน

ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต1 ด้านนักเรียนตามความคิดเห็นของครู ดังตาราง17

ตาราง 17 รายละเอียดของปัญหาและอุปสรรคและจำนวนครูผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านนักเรียน

รายละเอียดของปัญหาและอุปสรรค	จำนวนผู้แสดงความเห็น/คน
1. นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควรและไม่กระตือรือร้น	51
2. ความแตกต่างทางเพศของนักเรียน	2
3. นักเรียนไม่มีความพร้อมที่จะเข้าร่วมกิจกรรม	2
4. นักเรียนมีจำนวนมากทำให้ลำบากต่อการจัดกิจกรรม	1
5. ความแตกต่างด้านอุปนิสัยของนักเรียน	1
6. นักเรียนขาดความสำนึกและไม่เห็นคุณค่าของการอบรม	3
7. นักเรียนยังไม่เข้าใจถึงความหมายของคุณธรรมจริยธรรม	1
8. นักเรียนไม่ค่อยให้ความเคารพครู/ผู้ให้การอบรม	1
9. ความแตกต่างด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน	1
10. นักเรียนไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของการอบรม	1
11. นักเรียนมีปัญหาที่บ้าน	1
12. ความแตกต่างด้านการเรียนรู้ของนักเรียน	1
13. นักเรียนรู้สึกว่าคุณบังคับให้เข้าร่วมกิจกรรม	1

จากตาราง 17 แสดงถึงปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านนักเรียน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ตามจำนวนของครูที่แสดงความคิดเห็น คือ นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควรและไม่กระตือรือร้น จำนวน 51 คน นักเรียนขาดความสำนึกและไม่เห็นคุณค่าของการอบรม จำนวน 3 คน ความแตกต่างทางเพศของนักเรียน นักเรียนไม่มีความพร้อมที่จะเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 2 คน และนักเรียนมีจำนวนมากทำให้ลำบากต่อการจัดกิจกรรม ความแตกต่างด้านอุปนิสัยของนักเรียน นักเรียนยังไม่เข้าใจถึงความหมายของคุณธรรมจริยธรรม นักเรียนไม่ค่อยให้ความเคารพครู/ผู้ให้การอบรม ความแตกต่างด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน นักเรียนไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของการอบรม นักเรียนมีปัญหาที่บ้าน ความแตกต่างด้านการเรียนรู้ของนักเรียนและนักเรียนรู้สึกว่าคุณบังคับให้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 1 คน ตามลำดับ

2.1.1.4 ด้านครอบครัวและสภาพแวดล้อม

ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต1 ด้านครอบครัวและสภาพแวดล้อมตามความคิดเห็นของครู ดังตาราง18

ตาราง18 รายละเอียดของปัญหาและอุปสรรคและจำนวนครูผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านครอบครัวและสภาพแวดล้อม

รายละเอียดของปัญหาและอุปสรรค	จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น/คน
1. สภาพแวดล้อมทางสังคมไม่ปลอดภัยต่อการจัดกิจกรรม	15
2. สภาพแวดล้อมในโรงเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรม	4
3. ความแตกต่างด้านฐานะของครอบครัวนักเรียน	2
4. พ่อแม่ไม่ค่อยใส่ใจเรื่องการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน	1
5. ผู้ปกครองไม่ค่อยให้ความสำคัญเท่าที่ควร	2
6. สภาพแวดล้อมเสียของสถาบันครอบครัว	1

จากตาราง18 แสดงถึงปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านครอบครัวและสภาพแวดล้อม โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยตามจำนวนของครูที่แสดงความคิดเห็น คือ สภาพแวดล้อมทางสังคมไม่ปลอดภัยต่อการจัดกิจกรรม จำนวน 15 คน สภาพแวดล้อมในโรงเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรม จำนวน 4 คน ความแตกต่างด้านฐานะของครอบครัวนักเรียนและผู้ปกครองไม่ค่อยให้ความสำคัญเท่าที่ควร จำนวน 2 คน พ่อแม่ไม่ค่อยใส่ใจเรื่องการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนและสภาพแวดล้อมเสียของสถาบันครอบครัว จำนวน 1 คน ตามลำดับ

2.1.1.5 ด้านรูปแบบของกิจกรรม

ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต1 ด้านรูปแบบของกิจกรรมตามความคิดเห็นของครู ดังตาราง19

ตาราง19 รายละเอียดของปัญหาและอุปสรรคและจำนวนครูผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านรูปแบบของกิจกรรม

รายละเอียดของปัญหาและอุปสรรค	จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น/คน
1. ไม่มีการเน้นจัดกิจกรรมเฉพาะด้าน	1
2. ใช้วิธีการบรรยายมากกว่าการปฏิบัติ	1
3. เน้นกิจกรรมเฉพาะด้านอิบาอะฮ์ และไม่ให้ความสำคัญกับกิจกรรมด้านอื่นๆ	1

จากตาราง19 แสดงถึงปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านรูปแบบของกิจกรรม ตามความเห็นของครูที่แสดงความคิดเห็น แต่ละข้อมีจำนวน 1 คน คือ ไม่มีการเน้นจัดกิจกรรมเฉพาะด้าน ใช้วิธีการบรรยายมากกว่าการปฏิบัติและเน้นกิจกรรมเฉพาะด้านอิบาอะฮ์ และไม่ให้ความสำคัญกับกิจกรรมด้านอื่นๆ

2.1.2 ข้อเสนอแนะในการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต1 ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านความเกรงกลัวต่ออัลลอฮ์ ด้านความอดทน ด้านการให้อภัย ด้านความบริสุทธิ์ใจ ด้านความซื่อสัตย์สุจริตและด้านความยุติธรรม ตามความคิดเห็นของครู โดยสรุปเป็นประเด็นต่างๆ ดังตาราง20-24 ต่อไปนี้

2.1.2.1 ด้านการบริหารจัดการ

ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต1 ด้านการบริหารจัดการตามความคิดเห็นของครู ดังตาราง20

ตาราง 20 รายละเอียดของข้อเสนอแนะและจำนวนครูผู้แสดงความคิดเห็นด้านการบริหารจัดการ

รายละเอียดของปัญหาและอุปสรรค	จำนวนผู้แสดงความเห็น/คน
1. มีการวางแผนอย่างเป็นขั้นตอนและครอบคลุมทุกช่วงชั้น	1
2. ปรับปรุงเวลาเรียน	1
3. ต้องมีการติดตามและประเมินผล	5
4. บูรณาการหลักสูตรศาสนาสามัญให้เข้ากัน	1
5. ระดมงบประมาณจากบุคลากรและนักเรียน	1
6. จัดตั้งศูนย์พัฒนาผู้เรียนให้เป็นรูปธรรม	1
7. ส่งนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับหน่วยงานต่างๆ	3
8. ผู้บริหารต้องตระหนักถึงประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับ	1
9. เตรียมสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับจัดกิจกรรม	2
10. ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนทราบอย่างทั่วถึง	1
11. มีความพร้อมด้านอุปกรณ์	1
12. ขอบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ	5
13. ทำตารางเวลาที่เหมาะสมและชัดเจนสำหรับการจัดกิจกรรม	2
14. จัดสรรงบประมาณเป็นการเฉพาะสำหรับกิจกรรม	1
15. มีการประชุมวางแผนดำเนินการทุกๆ 15 วัน	1
16. ชี้แจงในที่ประชุมเพื่อรับฟังปัญหาและหาแนวทางแก้ไข	1
17. จัดหลักสูตรเฉพาะด้านการปลูกฝังจริยธรรม	1

จากตาราง 20 พบว่า ครูได้ให้ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาด้านการบริหารจัดการ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ปรับปรุงเวลาเรียนและให้มีความพร้อมด้านอุปกรณ์ จำนวน 5 คน จัดตั้งศูนย์พัฒนาผู้เรียนให้เป็นรูปธรรม จำนวน 3 คน ผู้บริหารต้องตระหนักถึงประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับและขอบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ จำนวน 2 คน มีการวางแผนอย่างเป็นขั้นตอนและครอบคลุมทุกช่วงชั้น ปรับปรุงเวลาเรียน บูรณาการหลักสูตรศาสนาสามัญให้เข้ากัน ระดมงบประมาณจากบุคลากรและนักเรียน จัดตั้งศูนย์พัฒนาผู้เรียนให้เป็นรูปธรรม ผู้บริหารต้องตระหนักถึงประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับ ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนทราบอย่างทั่วถึง มีความพร้อมด้านอุปกรณ์ จัดสรรงบประมาณเป็น

การเฉพาะสำหรับกิจกรรม มีการประชุมวางแผนดำเนินการทุกๆ 15 วัน ซึ่งแจ้งในที่ประชุมเพื่อรับฟังปัญหาและหาแนวทางแก้ไข จัดหลักสูตรเฉพาะด้านการปลูกฝังจริยธรรม จำนวน 1 คน ตามลำดับ

2.1.2.2 ด้านบุคลากรผู้ให้การอบรม

ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต1 ด้านบุคลากรผู้ให้การอบรมตามความคิดเห็นของครู ดังตาราง21

ตาราง21 รายละเอียดของข้อเสนอแนะและจำนวนครูผู้แสดงความความคิดเห็นด้านบุคลากรผู้ให้การอบรม

รายละเอียดของปัญหาและอุปสรรค	จำนวนผู้แสดงความเห็น/คน
1. ควรมีบุคลากรที่เพียงพอ	1
2. สรรหาบุคลากรที่เข้าใจศาสนาและเข้าใจสถานการณ์ร่วมสมัย	2
3. ให้การอบรมจริยธรรมแก่บุคลากรสามัญ	1
4. บุคลากรต้องร่วมมือกัน	1
5. ต้องเริ่มพัฒนาด้านจริยธรรมที่บุคลากรก่อนเป็นอันดับแรก	1
6. บุคลากรต้องเสียสละ และอดทนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม	2
7. บุคลากรต้องเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน	4
8. ควรให้การอบรมแก่บุคลากร	2
9. บุคลากรควรรหาประสบการณ์ภายนอกเพื่อคิดพัฒนายกระดับการอบรม	1
10. สรรหาบุคลากรที่มีความสามารถเฉพาะด้าน	2
11. บุคลากรควรมีส่วนร่วมในการสนับสนุน ติดตาม และตักเตือน	2
12. บุคลากรควรสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมอิสลามในทุกวิชาที่สอน	1
13. บุคลากรต้องมีความบริสุทธิ์ใจในการปฏิบัติงาน	1

จากตาราง21 พบว่า ครูได้ให้ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาด้านบุคลากรผู้ให้การอบรม เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ บุคลากรต้องเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน จำนวน 4 คน สรรหาบุคลากรที่เข้าใจศาสนาและเข้าใจสถานการณ์ร่วมสมัย บุคลากรต้องเสียสละ และอดทนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ควรให้การอบรมแก่บุคลากร สรรหาบุคลากรที่มีความสามารถเฉพาะด้าน บุคลากรควรมีส่วนร่วมในการ

สนับสนุน ติดตาม และตักเตือน ข้อเสนอ จำนวน 2 คน ควรมีบุคลากรที่เพียงพอ ให้การอบรมจริยธรรม แก่บุคลากรสามัญ บุคลากรต้องร่วมมือกัน ต้องเริ่มพัฒนาด้านจริยธรรมที่บุคลากรก่อนเป็นอันดับแรก บุคลากรควรหาประสบการณ์ภายนอกเพื่อคิดพัฒนาการระดับการอบรม บุคลากรควรสอดแทรก คุณธรรมจริยธรรมอิสลามในทุกวิชาที่สอนและบุคลากรต้องมีความบริสุทธิ์ใจในการปฏิบัติงาน ข้อเสนอจำนวน 1 คน ตามลำดับ

2.1.2.3 ด้านนักเรียน

ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต1 ด้านนักเรียนตามความคิดเห็นของครู ดังตาราง22

ตาราง22 รายละเอียดของข้อเสนอแนะและจำนวนครูผู้แสดงความคิดเห็นด้านนักเรียน

รายละเอียดของปัญหาและอุปสรรค	จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น/คน
1. ปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนรัก และเชื่อถือด้านการพัฒนาจริยธรรม	3
2. ปลูกฝังให้นักเรียนทำความดี และรำลึกถึงวันอาคีเราะฮ์	1
3. ปลูกฝังให้นักเรียนเห็นความสำคัญของจริยธรรมอิสลาม	2
4. ฝึกฝนให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้	1
5. ให้นักเรียนอยู่ประจำที่โรงเรียน	2
6. ปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักอิสลามอย่างละเอียด	1
7. เปิดโอกาสให้นักเรียนนำเสนอรูปแบบของกิจกรรมที่น่าสนใจ	3
8. ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิดด้านการปลูกฝังจริยธรรมอิสลามที่ถูกต้อง	2
9. คอยสอดส่องดูแลและให้กำลังใจนักเรียนอยู่เสมอ	1
10. ศึกษาข้อมูลประวัตินักเรียน	1

จากตาราง22 พบว่า ครูได้ให้ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาด้านนักเรียน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนรัก และเชื่อถือด้านการพัฒนาจริยธรรม เปิดโอกาสให้นักเรียนนำเสนอรูปแบบของกิจกรรมที่น่าสนใจ จำนวน 3 คน ปลูกฝังให้นักเรียนเห็นความสำคัญของจริยธรรมอิสลาม ให้นักเรียนอยู่ประจำที่โรงเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิดด้านการปลูกฝังจริยธรรมอิสลามที่ถูกต้อง

จำนวน 2 คน ปลุกฝังให้นักเรียนทำความดี และรำลึกถึงวันอาคีเราะฮ์ ฝึกฝนให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ ปลุกฝังให้นักเรียนรู้จักอิสลามอย่างละเอียด คอยสอดส่องดูแลและให้กำลังใจนักเรียนอยู่เสมอและศึกษาข้อมูลประวัตินักเรียน แต่ละชื่อ จำนวน 1 คน ตามลำดับ

2.1.2.4 ด้านครอบครัวและสภาพแวดล้อม

ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต1 ด้านครอบครัวและสภาพแวดล้อม ตามความคิดเห็นของครู ดังตาราง23

ตาราง23 รายละเอียดของข้อเสนอแนะและจำนวนครูผู้แสดงความคิดเห็นด้านครอบครัวและสภาพแวดล้อม

รายละเอียดของปัญหาและอุปสรรค	จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น/คน
1. ควรมีโอกาสกิจกรรมพบปะผู้ปกครอง	1
2. มีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง	1
3. จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการดูแลลูกแก่ผู้ปกครอง	1
4. ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการติดตามความประพฤติของนักเรียน	3

จากตาราง23 พบว่า ครูได้ให้ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนระดับมัศึกษาด้านครอบครัวและสภาพแวดล้อม เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการติดตามความประพฤติของนักเรียน จำนวน 3 คน ควรมีโอกาสกิจกรรมพบปะผู้ปกครอง มีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการดูแลลูกแก่ผู้ปกครอง จำนวน 1 คน ตามลำดับ

2.1.2.5 ด้านรูปแบบของกิจกรรม

ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต1 ด้านรูปแบบของกิจกรรม ตามความคิดเห็นของครู ดังตาราง24

ตาราง 24 รายละเอียดของข้อเสนอแนะและจำนวนผู้แสดงความคิดเห็นด้านรูปแบบของกิจกรรม

รายละเอียดของปัญหาและอุปสรรค	จำนวนผู้แสดงความเห็น/คน
1. ให้ความรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมแทรกในคาบเรียน	6
2. กิจกรรมและการบรรยายควรน่าสนใจมากกว่าที่เป็นอยู่	1
3. เน้นกิจกรรมภาคปฏิบัติมากกว่าการบรรยาย	2
4. จัดห้องสมุดเคลื่อนที่หรือกระเป๋าหนังสือในห้องเรียน	1
5. ควรจัดอบรมทุกสัปดาห์อย่างน้อยสัปดาห์ละสองคาบเรียน	1
6. ทำเอกสารเกี่ยวกับความสำคัญของจริยธรรม	1
7. จัดกิจกรรมในรูปแบบของฮาลากะฮ์	1
8. ควรเน้นกิจกรรมด้านการปลูกฝังจริยธรรมอิสลาม	3
9. ควรจัดกิจกรรมปลูกฝังจริยธรรมด้วยการแสดงละคร	1
10. ควรจัดค่ายอบรมจริยธรรม	1
11. ให้เน้นกิจกรรมแก่เด็กนักเรียนชั้นมัธยมต้น	4
12. สรรหาวิธีการปลูกฝังจริยธรรมในรูปแบบใหม่ๆที่ไม่ใช่การบรรยาย	2
13. ควรมีการปลูกฝังจริยธรรมที่ครอบคลุมทุกๆด้าน	1
14. ไม่ควรแสดงออกเชิงบังคับ	1
15. ให้จัดกิจกรรมอบรมจริยธรรมทุกปี	2
16. จัดกิจกรรมโดยให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้	1
17. ให้รางวัลแก่นักเรียนที่มีคุณธรรมจริยธรรมดีเด่น	2
18. จัดกิจกรรมโดยเน้นความสนุกสนานมากกว่าวิชาการ	4
19. จัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมอย่างต่อเนื่อง	17
20. จัดกิจกรรมประเภทที่นักเรียนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	1
21. ควรจัดกิจกรรมพัฒนาจริยธรรมเทอมละหนึ่งครั้งเป็นอย่างน้อย	1
22. ควรจัดกิจกรรมพัฒนาจริยธรรมเดือนละหนึ่งครั้ง	6
23. จัดกิจกรรมที่ไม่เน้นเนื้อหาเชิงวิชาการในคาบว่าง	1
24. กล่าวปราศรัยเรื่องจริยธรรมหน้าแถวทุกวัน	1
25. สรรหารูปแบบของกิจกรรมที่ดึงดูดความสนใจ	1
26. ควรประยุกต์รูปแบบของกิจกรรมให้นักเรียนได้คิด	2

ตาราง 24 (ต่อ) รายละเอียดของข้อเสนอแนะและจำนวนผู้แสดงความคิดเห็นด้านรูปแบบของกิจกรรม

รายละเอียดของปัญหาและอุปสรรค	จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น/คน
27. จัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	1
28. รูปแบบของกิจกรรมต้องมีความหลากหลาย	1
29. จัดกิจกรรมอบรมจริยธรรมให้ตรงตามเป้าหมายที่ต้องการแก้ไข	1
30. จัดกิจกรรมอบรมจริยธรรมในรูปแบบที่นักเรียนไม่เคยทำมาก่อน	2
31. จัดนิทรรศการเชิงประวัติศาสตร์เพื่อปลูกจิตสำนึกด้านจริยธรรม	3
32. จัดกิจกรรมนอกสถานที่	1

จากตาราง 24 พบว่า ครูได้ให้ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาด้านรูปแบบของกิจกรรม เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ จัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมอย่างต่อเนื่อง จำนวน 17 คน ให้ความรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมแทรกในคาบเรียน ควรจัดกิจกรรมพัฒนาจริยธรรมเดือนละหนึ่งครั้ง จำนวน 6 คน ให้นั้นกิจกรรมแก่เด็กนักเรียนชั้นมัธยมต้น จัดกิจกรรมโดยเน้นความสนุกสนานมากกว่าวิชาการ จำนวน 4 คน ควรเน้นกิจกรรมด้าน การปลูกฝังจริยธรรมอิสลาม จัดนิทรรศการเชิงประวัติศาสตร์เพื่อปลูกจิตสำนึกด้านจริยธรรม จำนวน 3 คน เน้นกิจกรรมภาคปฏิบัติมากกว่าการบรรยาย สรรหาวิธีการปลูกฝังจริยธรรมในรูปแบบใหม่ๆ ที่ไม่ใช่การบรรยาย ให้จัดกิจกรรมอบรมจริยธรรมทุกปี ให้รางวัลแก่นักเรียนที่มีคุณธรรมจริยธรรมดีเด่น ควรประยุกต์รูปแบบของกิจกรรมให้นักเรียนได้คิด จัดกิจกรรมอบรมจริยธรรมในรูปแบบที่นักเรียนไม่เคยทำมาก่อน จำนวน 2 คน กิจกรรมและการบรรยายควรน่าสนใจมากกว่าที่เป็นอยู่ จัดห้องสมุดเคลื่อนที่หรือกระเป๋านั่งสือในห้องเรียน ควรจัดอบรมทุกสัปดาห์ อย่างน้อยสัปดาห์ละสองคาบเรียน ทำเอกสารเกี่ยวกับความสำคัญของจริยธรรม จัดกิจกรรมในรูปแบบของฮาเลาะฮ์ ควรจัดกิจกรรมปลูกฝังจริยธรรมด้วยการแสดงละคร ควรจัดค่ายอบรมจริยธรรม ควรมีการปลูกฝังจริยธรรมที่ครอบคลุม ทุกๆด้าน ไม่ควรแสดงออกเชิงบังคับ จัดกิจกรรมโดยให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ จัดกิจกรรมประเภทที่นักเรียนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ควรจัดกิจกรรมพัฒนาจริยธรรมเทอมละหนึ่งครั้งเป็นอย่างน้อย จัดกิจกรรมที่ไม่เน้นเนื้อหาเชิงวิชาการในคาบว่าง กล่าวปราศรัยเรื่องจริยธรรมหน้าแถวทุกวัน สรรหารูปแบบของกิจกรรมที่ดึงดูดความสนใจ จัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน รูปแบบของกิจกรรมต้องมีความหลากหลาย จัดกิจกรรมอบรมจริยธรรมให้ตรงตามเป้าหมายที่ต้องการแก้ไขและจัดกิจกรรมนอกสถานที่ ซึ่งแต่ละข้อ จำนวน 1 คนตามลำดับ

2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ที่ได้จากการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต1 ดังนี้

2.2.1 ปัญหาและอุปสรรคในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต1 ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านความเกรงกลัวต่ออัลลอฮ์ ด้านความอดทน ด้านการให้อภัย ด้านความบริสุทธิ์ใจ ด้านความซื่อสัตย์ สุจริตและด้านความยุติธรรม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและฝ่ายกิจกรรมหรือเจ้าหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สามารถสรุปเป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้

2.2.1.1 ด้านการบริหารจัดการ

ผู้บริหาร โรงเรียนและฝ่ายกิจกรรมหรือเจ้าหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม ด้านการบริหารจัดการคล้ายคลึงกัน คือ เวลาในการจัดกิจกรรมมีไม่เพียงพอ ผู้บริหารท่านหนึ่งได้กล่าวว่า

“เวลาที่ให้ในการจัดกิจกรรมนั้นไม่พอ เพราะช่วงเวลาที่จัดนั้น นักเรียนบางคนมีเรียนพิเศษ ทำให้นักเรียนกลุ่มนั้นไม่เข้าร่วมกิจกรรม”

ผู้บริหารบางคน ไม่ให้ความสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรมและเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีแก่นักเรียน จิตสำนึกของผู้บริหารยังไม่เข้มงวด ขาดการทำงานที่เป็นเอกภาพ ขาดการประชาสัมพันธ์ที่ทั่วถึงแก่บุคลากรและนักเรียน และด้านงบประมาณที่มีจำกัด ทำให้ขาดสื่อวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ที่เหมาะสมสะดวกในการดำเนินกิจกรรม ผู้บริหารท่านหนึ่งได้กล่าวถึงประเด็นนี้ว่า

“ปัญหาที่พบเจอส่วนใหญ่ คือ ผู้บริหารไม่แสดงบทบาทหรือตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน ทำให้นักเรียนขาดจิตสำนึก ซึ่งจำเป็นต้องส่งเสริมให้มากกว่านี้ และบุคลากรก็ขาดความรับผิดชอบ ไม่ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเท่าที่ควร อีกทั้งทางโรงเรียนขาดสื่อวัสดุอุปกรณ์ด้วย”

2.2.1.2 ด้านบุคลากรผู้ให้การอบรม

ผู้บริหารโรงเรียนและฝ่ายกิจกรรมหรือเจ้าหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามคล้ายคลึงกัน คือ บุคลากรขาดความรับผิดชอบ ไม่ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย บุคลากรไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร จิตสำนึกของบุคลากรและผู้บริหาร ยังไม่เข้มงวดเท่าที่ควร บุคลากรไม่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ผู้บริหารท่านหนึ่งกล่าวว่า

“ปัญหาด้านการเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่นักเรียน เพราะด้านการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนรู้ได้มาจากบรรดาครูบาอาจารย์ แต่ส่วนมากครูสอนหรือปลูกฝังให้แก่นักเรียนแบบหนึ่ง แต่ในทางปฏิบัติแล้วทำอีกอย่างหนึ่ง”

2.2.1.3 ด้านนักเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนและฝ่ายกิจกรรมหรือเจ้าหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามด้านนักเรียน ซึ่งมีความเห็นที่เป็นเอกฉันท์ คือ นักเรียนไม่มีจิตสำนึกและไม่เห็นคุณค่าของคุณธรรมจริยธรรม ดังที่ผู้บริหารท่านหนึ่งได้กล่าวถึงสิ่งนี้ว่า

“นักเรียนบางคนขาดจิตสำนึก ทำให้ไม่เกิดผลเท่าที่ควร”

และฝ่ายกิจกรรมหรือเจ้าหน้าที่รับผิดชอบฝ่ายกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนท่านหนึ่งได้กล่าวว่า

“นักเรียนส่วนมากอาจจะละเอียดหรือมีความรู้สึกถึงความเกรงกลัวต่ออัลลอฮ์ต้องมาก่อนแต่ในทางปฏิบัติไม่ค่อยจะปฏิบัติ ดังนั้นการสร้างจิตสำนึกเป็นสิ่งที่จำเป็นมาก”

ทั้งนี้ยังมีความเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาดังกล่าว คือ นักเรียนบริโภคสื่อตะวันตก นิยมทางวัตถุ และมีโมเดลที่ยึดตามแฟชั่นหรือคาราที่ชื่นชอบ

2.2.1.4 ด้านครอบครัวและสภาพแวดล้อม

ผู้บริหารโรงเรียน ได้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามด้านครอบครัวและสภาพแวดล้อม คือ ความแตกต่างทางด้านฐานะครอบครัวและสภาพสังคมของนักเรียน พ่อแม่ไม่ค่อยใส่ใจเรื่องการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน ขาดความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชนเท่าที่ควร อีกทั้งสภาพแวดล้อมทางสังคมไม่ปลอดภัยต่อการจัดกิจกรรม ดังผู้บริหารท่านหนึ่งได้กล่าวว่า

“ปัจจุบันสภาพแวดล้อมทางสังคมไม่ค่อยปลอดภัยต่อการจัดกิจกรรมมากนัก เนื่องจากมีปัญหาชายแดนได้อย่างที่รู้ๆกันอยู่ ทำให้เกิดความกังวลใจว่าจะเกิดอะไรขึ้นบ้างกับโรงเรียน”

และฝ่ายกิจกรรมหรือเจ้าหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้มีความเห็นเพิ่มเติม คือ สภาพสังคมไม่ให้ความสำคัญในการปฏิบัติคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมของสังคมที่เป็นไปในด้านลบ ดังที่ฝ่ายกิจกรรมหรือเจ้าหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนท่านหนึ่งได้กล่าวว่า

“สังคมของเราส่วนใหญ่ไม่ให้ความสำคัญด้านการทำความบริสุทธิ์ใจในทุกด้าน สร้างผลสะท้อนให้นักเรียนไม่ให้ความสำคัญไปด้วย ซึ่งนักเรียนชอบทำงานแล้วต้องการเอาหน้าเอาตา”

2.2.1.5 ด้านรูปแบบของกิจกรรม

ผู้บริหารโรงเรียนและฝ่ายกิจกรรมหรือเจ้าหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามด้านรูปแบบของกิจกรรมเหมือนกัน คือ ไม่มีกิจกรรมที่เป็นรูปธรรมชัดเจนและไม่มีกิจกรรมที่เน้นเฉพาะด้าน ดังที่ฝ่ายกิจกรรมหรือเจ้าหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนท่านหนึ่งกล่าวไว้ว่า

“การดำเนินกิจกรรมนั้นลำบากพอสมควร เพราะกิจกรรมที่ดำเนินนั้น ไม่มีการเน้นเฉพาะด้านและไม่เป็นรูปธรรมชัดเจน”

2.2.2 ข้อเสนอแนะในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านความเกรงกลัวต่ออัลลอฮ์ ด้านความอดทน ด้านการให้อภัย ด้านความบริสุทธิ์ใจ ด้านความซื่อสัตย์สุจริตและด้านความยุติธรรม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและฝ่ายกิจกรรมหรือเจ้าหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สามารถสรุปเป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้

2.2.2.1 ด้านการบริหารจัดการ

ผู้บริหารและฝ่ายกิจกรรมหรือเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้ให้ข้อเสนอแนะด้านการบริหารจัดการ ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม คือ ผู้บริหารควรสร้างจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติคุณธรรมจริยธรรม เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากรและนักเรียน ตลอดจนผู้ปกครองและแขกผู้มาเยือน ทั้งนี้ต้องให้ความสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรมกับบุคลากรอื่นๆ และควรประชุมร่วมกันวางแผนระบบการทำงานให้ชัดเจนและจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอเพื่อความสะดวกในการดำเนินกิจกรรม ดังที่ฝ่ายกิจกรรมหรือเจ้าหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนท่านหนึ่งได้กล่าวว่า

“อยากให้ผู้บริหารเรียกบุคลากรที่เกี่ยวข้องมาประชุมร่วมกัน เพื่อวางแผนระบบการทำงานและแบ่งงานให้ชัดเจน อีกอย่างอยากให้จัดงบประมาณให้พอกับกิจกรรมด้วย”

ทั้งนี้จะต้องมีการประเมินผลการดำเนินกิจกรรมเป็นรายเดือนและนำข้อมูลที่ได้แจ้งให้ชุมชนทราบถึงความเคลื่อนไหวของโรงเรียน ซึ่งผู้ปกครองสามารถใช้เป็นแนวทางในการส่งบุตรหลานต่อในระดับต่อไป

2.2.2.2 ด้านบุคลากรผู้ให้การอบรม

ผู้บริหารและฝ่ายกิจกรรมหรือเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้ให้ข้อเสนอแนะด้านบุคลากรผู้ให้การอบรม ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม คือ บุคลากรควรให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมและปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ และที่สำคัญบุคลากรจะต้องมีจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่และการเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ดังที่ฝ่ายกิจกรรมหรือเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนท่านหนึ่งได้กล่าวว่า

“จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างผู้นำหรือมูรอปบิยูให้เข้มแข็งก่อน เพราะนักเรียนจะดีได้ก็เพราะมีตัวอย่างที่ดี”

2.2.2.3 ด้านนักเรียน

ผู้บริหารได้ให้ข้อเสนอแนะด้านนักเรียน ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม คือ ควรปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนรู้สึกว่าคุณค่าของตัวเองมีค่ายิ่งต่อศาสนาอิสลาม เพราะเมื่อเขารู้สึกเช่นนี้จะทำให้เขามีความรักต่ออิสลาม รักอัลลอฮ์ รักนบี และรู้สึกอยากกระทำคุณงามความดี ปฏิบัติตนตามหลักคุณธรรมจริยธรรมอิสลามอย่างภาคภูมิใจ และสามารถทวนกระแสโลกาภิวัตน์และแฟชั่นนิยมอย่างมั่นใจ ดังที่ผู้บริหารท่านหนึ่งได้กล่าวถึงสิ่งนี้ว่า

“เราควรปลูกจิตสำนึกของนักเรียนให้รู้สึกว่าตัวเองมีค่ายิ่งต่อศาสนาอิสลาม ให้รู้ว่าเขาเป็นหนึ่งในแรงสำคัญที่จะสานต่อการทำงานอิสลาม ท่านนบี ﷺ เองก็ได้ให้ความสำคัญกับเยาวชนมาก ดังจะเห็นจากหลายๆบทะฮะดีษ เยาวชนในวันนี้คือผู้ใหญ่ในวันหน้า หากขาดไซร้ซึ่งเยาวชนที่ดีในวันนี้ ก็ขาดไซร้ซึ่งผู้นำที่ดีในวันหน้า และหากขาดไซร้ซึ่งคุณธรรมจริยธรรมแล้ว อะไรจะเกิดขึ้นกับโลกใบเล็กๆ นี้ต่อไป نعوذ بالله من ذلك (ขออัลลอฮ์ให้พวกเราห่างไกลจากสิ่งเหล่านี้ด้วยเทอญ)”

และฝ่ายกิจกรรมหรือเจ้าหน้าที่รับผิดชอบฝ่ายกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนท่านหนึ่งได้ให้ความเห็นเพิ่มเติม คือ ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความสามารถและมีบทบาทในการดำเนินกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ต่อสังคม ดังที่ท่านหนึ่งได้กล่าวว่า

“เราควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความสามารถของตนเอง เช่น แบ่งให้นักเรียนพูดหน้าแถวบ้าง ให้นักเรียนฝึกเป็นพิธีกรบ้าง ให้นักเรียนแสดงออกในกิจกรรมต่างๆ เป็นต้น เพื่อที่จะสร้างให้เขาเคยชิน และสามารถเป็นตัวแทนของเราได้ในอนาคตต่อไป”

2.2.2.4 ด้านครอบครัวและสภาพแวดล้อม

ผู้บริหารและฝ่ายกิจกรรมหรือเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้ให้ข้อเสนอแนะด้านครอบครัวและสภาพแวดล้อม ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม คือ ทางโรงเรียนควรจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองนักเรียนเป็นประจำ เพื่อให้ผู้ปกครองมีความคิดและปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง นักเรียนจะได้ไม่มีความรู้สึกขัดแย้งในการปฏิบัติตน ผู้ปกครองเองควรเน้นและให้ความสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่บุตรหลานอย่างเต็มความสามารถ ทั้งนี้ทางชุมชนก็ต้องให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีด้วย ดังผู้บริหารท่านหนึ่งได้กล่าวว่า

“ความสำเร็จของนักเรียนถือเป็นเป้าหมายสูงสุดของโรงเรียน นักเรียนจะสำเร็จได้ก็ต้องได้รับความร่วมมือกันทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและตัวนักเรียนเอง เพราะหากส่วนหนึ่งส่วนใดบกพร่อง ความสำเร็จย่อมไม่เกิดขึ้นแน่นอน *والله أعلم* (อัลลอฮ์เท่านั้นที่รู้ดียิ่ง) ทั้งนี้ผู้ปกครองเป็นส่วนสำคัญมากในการดูแลบุตรหลาน เพราะอัลลอฮ์ได้กล่าวไว้ว่า

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا﴾

(التحریم: 6)

ความว่า “โอ้บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย จงคุ้มครองตัวของพวกเจ้าและครอบครัวของพวกเจ้าให้พ้นจากไฟนรก”

(อัตตะหุรึม: 6)

นั่นหมายถึงหน้าที่หลักในการดูแลบุตรเป็นของพ่อแม่ ไม่ใช่โรงเรียน แต่โรงเรียนมีหน้าที่ช่วยเหลือแบ่งเบาภาระงานหลักนี้ที่อัลลอฮ์ให้กับพ่อแม่ ฉะนั้นผู้ปกครองหรือพ่อแม่ควรรู้หน้าที่และปฏิบัติหน้าที่อันทรงเกียรตินี้ ด้วยความอิดการ (บริสุทธิ์ใจ) พึงคิดและภูมิใจเกิดพ่อแม่ทั้งหลาย พวกเจ้าถือเป็นผู้ที่โชคดีและจะไม่สูญเปล่าอย่างแน่นอนกับการทำหน้าที่นี้”

2.2.2.5 ด้านรูปแบบของกิจกรรม

ผู้บริหารได้ให้ข้อเสนอแนะด้านรูปแบบของกิจกรรม ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม คือ อยากให้มีโรงเรียนที่เป็นต้นแบบในการนำรูปแบบการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ประสบผลสำเร็จให้แก่โรงเรียนอื่นๆ เพื่อที่จะนำไปศึกษาและประยุกต์ใช้ให้เข้ากับบริบทของโรงเรียนตน ดังที่ผู้บริหารท่านหนึ่งได้กล่าวไว้ว่า

“ควรมีสักโรงเรียนหนึ่งที่สามารถเอาโมเดลให้แก่โรงเรียนอื่นๆ ไปใช้เป็นแบบอย่าง หรือให้โรงเรียนอื่นมาดูงานและศึกษา เพื่อที่สามารถกลับไปปฏิบัติใช้ประยุกต์เข้ากับบริบทของโรงเรียนตน”

สำหรับรูปแบบของกิจกรรมนั้น ฝ่ายกิจกรรมหรือเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้ให้ข้อเสนอแนะ คือ กิจกรรมการทำฮาลาเกะฮุประจำโรงเรียนและจัดให้มีการประชุมฮาลาเกะฮุทุกสัปดาห์ และกิจกรรมการเยี่ยมเด็กที่บ้านเพื่อให้รู้จักตัวเด็กมากยิ่งขึ้น ดังที่ฝ่ายกิจกรรมหรือเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนท่านหนึ่งได้กล่าวว่า

“การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนย่อมมีหลายลักษณะที่สามารถทำได้และมีคุณภาพอยู่ในระดับหนึ่ง แต่ในความคิดส่วนตัวของผมแล้ว ทางโรงเรียนน่าจะมองถึงกิจกรรมที่เคยถูกปฏิบัติในสมัยของท่านเราะซูล คือ การเข้ากลุ่มเสวนาทางวิชาการ การพบปะกับนักเรียน หรือเรียกว่า ฮาลาเกะฮุประจำสัปดาห์ ที่สามารถเสริมสร้างในหลายด้าน เช่น ด้านความยำเกรงต่ออัลลอฮ์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านการปฏิบัติจริง เป็นต้น”

และฝ่ายกิจกรรมหรือเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอีกท่านหนึ่งได้กล่าวว่า

“ฉันรู้สึกชอบมากกับการที่โรงเรียนได้ให้ดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยเฉพาะรูปแบบของการทำฮาลาเกาะฮุประจำสัปดาห์ เพราะทำให้เราได้รู้ประวัติของนักเรียนอย่างชัดเจน และสามารถชี้แนะให้คำปรึกษาแก่นักเรียนในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านวิชาการต่างๆ และที่ชอบเหมือนกันคือรูปแบบการเยี่ยมบ้าน เพราะจะทำให้เราได้รู้จักเขามากยิ่งขึ้น รู้ถึงฐานะของครอบครัวอย่างแท้จริง ทำให้เรารัก เอ็นดูและเป็นห่วงเขาเหมือนลูกในไส้ และพวกเขา (นักเรียน) ก็รู้สึกเป็นกันเองกับเรา กล้าที่จะระบายความรู้สึกในใจ อีกทั้งพ่อแม่เขาก็รู้สึกสบายใจที่มีครูดูแลอย่างใกล้ชิด الحمد لله (มวลการสรรเสริญเป็นสิทธิสำหรับอัลลอฮ์)”

อย่างไรก็ตาม ผู้บริหาร โรงเรียนและฝ่ายกิจกรรมหรือเจ้าหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้มีความเห็นว่า ควรมีรูปแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในรูปแบบที่เหมือนกันทุกโรงเรียน เพื่อสามารถนำไปใช้ในแนวทางเดียวกันและเพื่อความสะดวกในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียน เพราะทุกโรงเรียนต่างมีเป้าหมายเหมือนกัน คือ เพื่อให้ให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมอิสลามที่ฝังามสืบไป